

2.4 ТЕМАТИЧНИЙ ВОКАБУЛЯР «ВІЙНА РОСІЇ ПРОТИ УКРАЇНИ» (ЗА МАТЕРІАЛАМИ АНГЛОМОВНИХ ТА ФРАНКОМОВНИХ ЗМІ)

Мельник Євгеній Юрійович, канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов та перекладу, ФМВ, Національний авіаційний університет, Україна, Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4892-1151>

E-mail: yevhenii.melnyk@npp.nau.edu.ua

Слобоженко Руслан Анатолійович, старший викладач кафедри іноземних мов та перекладу, ФМВ, Національний авіаційний університет, Україна, Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-1372-2913>

E-mail: ruslan.slobozhenko@npp.nau.edu.ua

Мельник Павло Юрійович, старший викладач кафедри методики викладання іноземних мов, Український державний університет ім. Михайла Драгоманова, Україна, Київ

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-0012-8074>

E-mail: p.yu.melnyk@npu.edu.ua

***Анотація.** Предметом запропонованого науково-практичного дослідження є лексика, яка використовується англomовними та франкомовними засобами масової інформації для висвітлення війни Росії проти України. Завданням дослідження є спроба створення українсько-англо-французького вокабуляру, зміст якого описує проблематику російського повномасштабного вторгнення в Україну (російська агресія, війна та цивільні, міжнародна підтримка України, зброя, військові операції, поразка/перемога). У результаті дослідження, що обмежується певним текстовим матеріалом, укладено тематичний інвентар слів, який подає згруповану за певними підтемами лексику української мови в алфавітному порядку з її одночасним перекладом англійською та французькою мовами. Зауважено, що такий вокабуляр допоможе студентам, які вивчають англійську та французьку мови, краще зорієнтуватися в іношомовній лексиці за темою «Війна Росії проти України», полегшить сприйняття іношомовного матеріалу при читанні, стане у нагоді при вдосконаленні умінь усного та писемного мовлення. Зазначено, що дидактизація матеріалу вокабуляра на заняттях з англійської та/або французької мов, яка втілюватиметься викладачем за допомогою спеціально розроблених завдань, дозволить студентам ефективніше засвоїти прийоми перекладу.*

***Ключові слова:** лексикографія, вокабуляр, англійська мова, французька мова, методика навчання іноземних мов, переклад, війна, засоби масової інформації.*

Вступ

Нові реалії, в яких Україна вимушена жити з 24 лютого 2022 року, впливають на всі без винятку складові буття українського суспільства. Неминучих змін зазнали організація та змістовне наповнення освіти, які у той чи інший спосіб відображають сконцентрованість українців на війсьній проблематиці. Питання російської агресії проти України обговорюється усіма та повсякденно не тільки в нашій державі, а й в усьому світі, усіма мовами, саме тому до тематики, яку сформульовано у довоєнних програмах із мовної підготовки у ЗВО, незалежно від майбутньої спеціальності студентів доцільно додати тему спротиву українського народу та безумовної підтримки України демократичним світом.

Практична мета володіння лексикою з цієї теми визначається не тільки тим, що студенти зможуть розуміти матеріали, які містяться в закордонних ЗМІ, а й якісно інформувати про сучасні драматичні події в Україні іноземців, які починають по-справжньому відкривати для себе нашу країну, залучати їх до більшої підтримки України та участі у її повоєнній відбудові та створенні нової системи європейської безпеки. З огляду на це укладання тематичного вокабуляру з робочою назвою «Війна Росії проти України» є актуальним завданням, при виконанні якого ми вважаємо необхідним урахувати, що паралельне вивчення двох іноземних мов у ЗВО є розповсюдженою практикою. Отже, беручи до уваги цей факт, ми плануємо укласти українсько-англо-французький вокабуляр з використанням матеріалів англійських та франкомовних ЗМІ.

Результати наукового дослідження

Зазначений вокабуляр матиме практичне призначення: він допоможе викладачам у розробці завдань до дидактичних матеріалів, які планується використати на заняттях і в домашніх роботах з англійської та/або французької мови (нормативний курс, теорія та практика перекладу тощо); завдяки йому студенти швидше зорієнтуються в певній лексиці, можливостях сполучень слів, прийомах запам'ятовування значного об'єму лексики (насамперед за рахунок того, що велика кількість слів англійської мови є запозиченнями з французької). Розуміючи вокабуляр як короткий словник, обмежену сукупність вживаних ким-небудь або де-небудь слів, ми базуватимемо нашу роботу на матеріалах певних англійських та франкомовних ЗМІ (NBC News, BBC News та TF1 зокрема), які висвітлюють війну Росії проти України, та не претендуватимемо на вичерпність досягнутого результату.

У наведеному на варіанті вокабуляру міститися не вся лексика, яка стосується війни, а тільки та, яку ми виявили у певній кількості проаналізованих публікацій. Це пояснює той факт, що в запропонованому вокабулярі відсутні можливі синоніми, якщо ці слова не зафіксовані в

опрацьованих текстах. Зазначимо, що до вокабуляру ми включаємо також слова, які набувають певного контекстуального значення в одній з іноземних мов. Ці слова отримують відповідники іншою мовою, які знайдено в текстах, і перекладаються українською у такий спосіб, щоб висловити спільну ідею. Наприклад, французьке дієслово «bouleverser» («хитати, трясати; уразити, приголомшити, засмутити; розладнати») вжито у складі словосполучення «bouleverser les conditions de vie de la population». У такому контексті ми розуміємо його як «погіршити», не згадуємо відсутні у розглянутих франкомовних документах синоніми «empirer, envenimer, dégrader, détériorer» і супроводжуємо його англomовним відповідником «deteriorate, worsen», знайденим у досліджених автентичних текстах. Отже, йдеться саме про тематичний інвентар лексики, який обмежується певним текстовим матеріалом. Це відкриває перспективи щодо подальшого впорядкування вокабуляру та змісту його дидактичної інтерпретації на заняттях з англійської та/ або французької мов.

При укладанні зазначеного вокабуляру ми керуватимемося традиційними підходами до створення тематичного словника. Найпоширенішим варіантом тематичного словника у сучасній лексикографії є перекладний тематичний словник навчального типу, який подає тематично згруповану лексику однієї мови в алфавітному порядку з її одночасним перекладом іншою мовою (іншими мовами) [1]. Отже, ми групуватимемо слова за підтемами і розташовуватимемо їх у три колонки: української як вихідної, англійської та французької мов. Запропонований нами вокабуляр у колонках англійської та французької мов міститиме не тільки окремі слова, що відповідають українським з першої колонки, а й приклади словосполучень, зафіксованих у матеріалах іншомовних ЗМІ [2; 3; 4; 5; 6; 7; 8; 9; 10; 11; 12; 13; 14; 15; 16]

ТЕМАТИЧНИЙ ВОКАБУЛЯР «Війна Росії проти України / Russia's war against Ukraine / La guerre de la Russie contre l'Ukraine»

1. Підтема «Російська агресія / Russian aggression / L'agression russe»

<i>Українська</i>	<i>English</i>	<i>Le français</i>
анексія	annexation: Russian ~	annexion (f) : formaliser l'~ de régions d'Ukraine
анексувати	annex: ~ the occupied regions	annexer : une énième tentative d'~ une partie du territoire ukrainien
армія	army: the Ukrainian ~	armée (f) : l'~ ukrainienne

боєць	combatant : ~s were demobilised	combattant (m) : des centaines de ~
бомбардування	bombardment : the winter terror of Russian ~; massive ~ of Ukraine	bombardement (m) : entreprendre d'intenses ~s sur les infrastructures ukrainiennes ; être visé par des ~s russes
бомбардувати	bombard : Russia ~s Ukraine's infrastructure	bombarder : ~ les infrastructures énergétiques
війна	war : transformed by the ~	guerre (f) : la ~ de haute intensité ; mener une ~ contre les valeurs européennes ; une ~ folle et criminelle
війська	the forces : the Ukrainian armed ~; troops : remove Russian ~ completely from occupied areas	forces (f, pl), troupes (f, pl) : alimenter les ~ russes
вогонь	fire : The command was given to cease ~	feu (m) : le déluge de ~
ворожий	enemy : Ukraine's government confronts an old ~; corruption	ennemi : des soldats ~s
вторгнення	invasion : the ~ of Ukraine	invasion (f) : l' ~ russe en Ukraine
головнокомандувач	commander-in-chief : ~ of the Ukrainian army	commandant (m) en chef : le ~ de l'armée ukrainienne
дезінформація	misinformation : a new wave of ~	fake news (m, pl) : les ~ sur les réseaux sociaux
дрон	drone : ~ attacks on airbases	drone (m) : utiliser des ~s de fabrication iranienne
загроза	threat : issue apocalyptic ~s against the West	menace (f) : la ~ nucléaire
злочин	crime : war ~s	crime (m) : les ~s de guerres
катування	torture : accounts of ill-treatment and ~	torture (f) : subir des ~s

куля	bullet: killed by a single ~	balle (f) : souffrir et mourir sous les ~s ; tomber sous les ~s
мир	peace: ~ talks with Russia	paix (f) : aboutir à une paix
мобілізувати	mobilise: ~ Russian army reservists	mobiliser : ~ des centaines de milliers de Russes dans l'armée
напад	aggression: an act of ~	agression (f) : l'~ par la Russie
наступ	offensive: prepare for new ~	offensive (f) : l'~ russe ; déclencher l'~
нелюдність	inhumanity: accused of ~ in their treatment of the hostages	inhumanité (f) : l'~ du conflit
оборона	defense: Ukraine's deputy ~ minister	défense (f) : le ministre de la Défense
обстріл	shelling: Ukraine cities face intense ~	frappe (f) : une ~ russe ; des ~s préventives ; des ~s sur l'infrastructure critique ; effectuer des ~s massives contre les unités des forces armées ukrainiennes // tir (m) : être touché par des ~s de missiles russes
обстрілювати	shell: to ~ residential areas	frapper : ~ le territoire
окупований	occupied: ~ territory	occupé : organiser des « référendums » dans les régions ~es
погроза	threat: nuclear ~	menace (f) : répéter les ~s sur l'usage du nucléaire
порушення	violation: a ~ of international law	violation (f) : la ~ de l'intégrité territoriale d'un État souverain
прибічник	supporter: prominent ~s of Russian President	soutien (m) : un fervent ~ de Poutine
пропаганда	propaganda: the making of a new Russian ~ machine	propagande (f) : un élément de ~

пропагандист	propagandist : one of Putin’s favourite ~s	propagandiste (m, f) : les ~s du Kremlin
пропутінський	pro-Putin : ~ population	pro-Poutine : la population ~
проросійський	pro-Russian : they are no longer ~	pro-Russie / prorusse : prendre une position ~
ракета	missile : Kinzhal hypersonic ~s were launched in the attacks; rocket : Almost immediately after, two more ~s flew overhead, the explosions from them echoed very close by	missile (m) : lancer des dizaines de ~s sur l’Ukraine
репресії	repression : ~ mounts at home	représailles (f, pl) : annoncer des ~s
риторика	rhetoric : the Kremlin ~	rhétorique (f) : la ~ du Kremlin
руйнування	destruction : ~ of cities	destruction (f) : la ~ d’immeubles d’habitations, d’églises, d’écoles et d’hôpitaux ; la ~ du réseau énergétique ; répondre aux ~s cyniques
солдат	soldier : Russian ~ arrested ‘after six months in hiding’	soldat (m) : offrir aux ~s russes un choix
спротив	resistance : made the city an emblem of ~; resilience : ~ of the soldiers	résilience (f) : la ~ ukrainienne
спустошити	ravage : a country ~ed by the war; devastate : roads in Ukraine have been ~ed by the war	ravager : ~ le pays
страждання	suffering : the ~ of the Ukrainian people	souffrance (f) : la ~ du peuple ukrainien
терор	terror : Russian attacks bring ~ of war’s early days back to Ukraine’s capital	terreur (f) : mener un narratif de ~

ескалація	escalation: another unacceptable ~ of the war	escalade (f) : éviter l'~
ядерний	nuclear: to stop Russia ~ threat	nucléaire : Armageddon ~

2. Підтема «Війна та цивільні / War and civilians / La guerre et les civils»

<i>Українська</i>	<i>English</i>	<i>Le français</i>
бомбосховище	bomb shelter: to track down official ~s in Kyiv	abri (m) anti-aérien : utiliser les stations de métro en ~s ; appeler la population à rester aux ~s
втікати (від чогось)	flee: as millions of Ukrainians ~ war	fuir : ~ les bombardements
переміщений	displaced: 13 million people were made refugees abroad or ~ inside Ukraine	déplacé : les ~s intérieurs ukrainiens ; les Ukrainiens ~s par la guerre
переміщення	displacement: The war in Ukraine has caused the ~ of millions of people.	déplacement (m) : les ~s forcés de population
позбавити	deprive: The capture of the city would ~ Ukraine of a vital port.	priver : ~ la population d'électricité
погіршити	deteriorate: situation in the eastern city has ~ed to the point; worsen: situation in Bakhmut ~ing	bouleverser : ~ les conditions de vie de la population
постраждати (від когось, чогось)	suffer: Ukraine ~ed a barrage of aerial attacks.	ne pas être épargné : ~ par l'invasion russe
евакуація	evacuation: Russian-installed authorities order ~ of Kherson in face of Ukrainian counteroffensive	évacuation (f) : les bombardements des couloirs d'~

3. Підтема «Міжнародна підтримка України / International support to Ukraine / Le soutien international à l'Ukraine»

<i>Українська</i>	<i>English</i>	<i>Le français</i>
вимагати	demand: G-7 ~s Russian withdrawal from Ukraine	réclamer : ~ le retrait des troupes russes
вступ (до чогось)	accession: Ukraine's ~ to the European Union	entrée (f) : demander l'~ de l'Ukraine dans l'Otan
гарантувати	guarantee: To preserve all elements of our stability is to ~ victory.	garantir : ~ la stabilité en Europe
гуманітарний	humanitarian: Russia's war against Ukraine is causing a ~, social and economic crisis for the Ukrainian people.	humanitaire : des palettes d'aides ~s vers l'Ukraine
допомагати	aid: Ukraine has welcomed as a 'first step' Germany's decision to send Leopard 2 tanks to ~ in its fight against Russia's invasion.	aider : ~ l'Ukraine à résister ; ~ les Ukrainiens à tenir ; ~ militairement
допомога	aid: The United States is by far the largest contributor of military ~, followed by the UK and the EU.	aide (f) : venir en ~ à l'Ukraine ; la poursuite de l'~ européenne ; l'~ internationale d'urgence
дослідження	study: the Institute for the ~ of War	étude (f) : l'Institut américain pour l'~ de la guerre
дружба	amity: decision on the Accession of Ukraine to the Treaty of ~ and Cooperation	amitié (f) : une visite comme « preuve de l'~ du peuple français avec le peuple ukrainien »
забезпечити	ensure: ~ Russia's defeat	assurer : ~ l'Ukraine du soutien militaire de Paris ; ~ la défaite de la Russie

закликати	urge: ~ speedy delivery of Western tanks	exhorter : ~ à cesser les combats
засудження	condemnation: The Russian invasion of Ukraine received widespread international ~.	condamnation (f) : la ~ de la communauté internationale
засуджувати	condemn: Stoltenberg on Wednesday ~ed Russia's invasion of Ukraine.	condamner : une résolution qui condamne les « référendums » d'annexion
затвердити	validate: ~ the Ukrainian peace plan	valider : ~ le plan de paix ukrainien
захищати	defend: to ~ Bakhmut	défendre : ~ les valeurs communes
збір (коштів)	fundraising: Some £100m has been donated to a British ~ appeal to help people.	collecte (f) : se mobiliser pour faire une ~
звинуватити	denounce: Russians ~ opponents of Ukraine war.	dénoncer : ~ le conflit lancé par Moscou ; ~ les annexions russes ; ~ une saisie de terres par la Russie ; ~ la volonté de la Russie d'effacer l'Ukraine de la surface de la terre
керувати	orchestrate: the Kremlin has ~ed so-called referendums on whether to join Russia.	orchestrer : ~ l'aide pour les Ukrainiens
мобілізувати	unite: ~ the international community	mobiliser : ~ la communauté internationale pour l'Ukraine
підтримка	support: U.S. unveils new ~ for Ukraine.	soutien (m) : le ~ militaire français
підтримувати	support: The military package aid was ~ed by the Senate.	soutenir : ~ l'Ukraine
постачання	supply: ~ of tanks to Ukraine	livraison (f) : la ~ de chars à l'Ukraine

поступка	concession: to 'liberate' all occupied Ukrainian territory, without ' ~ or compromise'	concession (f) : ne pas accorder la moindre ~ à la Russie
потреби	needs: 15 generators for military ~	besoins (m, pl) : répondre aux ~ militaires ukrainiens ; les ~ matériels sur le front
прийняття (до складу)	accession: accelerated ~ to NATO	adhésion (f) : une ~ accélérée à l'Otan
розраховувати (на щось, когось)	count: Ukraine counts on the support of France.	compter : ~ sur l'appui de la France
санкції	sanctions: The EU has imposed unprecedented ~ against the Russian leadership.	sanctions (f, pl) : les ~ infligées à Moscou
солідарний	solidarity: Ukraine ~ Initiatives	solidaire : les initiatives ~s pour l'Ukraine
співробітництво	cooperation: The EU and NATO sign joint call for ~ amid Ukraine war.	coopération (f) : la ~ militaire entre la France et l'Ukraine
трибунал	tribunal: Kyiv was close to gaining U.S. support to establish a special ~ to prosecute Russia's crimes of aggression.	tribunal (m) : appeler à la création d'un ~ international pour juger tous les criminels de guerre

4. Підтема «Зброя / Arms / Les armes»

Українська артилерійський	English artillery: increase 155 millimeter ~ shell production by seven times	Le français d'artillerie : les systèmes ~
артилерія	artillery: China considers sending ~	artillerie (f) : ~ russe

	and ammunition to Russia.	
безпілотник	drone: Russia hits Ukraine's capital with wave of 'kamikaze' ~s	engin (m) sans équipement : abattre un ~
боєприпаси	ammunition: Iran allegedly secretly supplying ~ to Russia	munitions (f, pl) : l'approvisionnement en ~
броньований	armored: Bradley ~ vehicles provide the capabilities	blindé : des véhicules ~s
відслідковування	detection: drone ~ technology	détection (f) : un système de ~ de drones
військовий	military: ~ operations in the south	militaire : un véhicule ~
забезпечення (чимось)	supply: the West coordinates the ~ of arms to Ukraine	approvisionnement (m) : ~ en munitions et en véhicules blindés
зброя	weapons: US and European countries pledge heavy ~; arms: EU agrees to start joint ~ procurement	armes (f, pl) : déposer les ~ ; les ~ déjà fournies
оборона	defense: air ~ system	défense (f) : la ~ antiaérienne
обслуговування	maintenance: provide ~ of weapons and military equipment	entretien (m) : l'~ des équipements déjà fournis
повітряний	air: Russian ~ strikes cut power at Zaporizhzhia nuclear plant	aérien : les forces ~nes
потреби	needs: the ~ of the Ukrainian	besoins (m, pl) : les ~ de l'armée ukrainienne
протиповітряний	anti-aircraft: call for the creation of an ~ shield over Ukraine	anti-aérien : un missile antichar et ~
протитанковий	anti-tank: UK to send more ~ missiles	antichar : un missile ~ et anti-aérien
пушка	howitzer: ship 12 more Caesar truck-mounted howitzers	canon (m) : des ~s Caesar de 155 mm d'une portée de 40 km

ракета	missile: surface-to-air ~s; rocket: ~ attacks reported near Kherson	missile (m) : des ~s sol-air ; manquer de ~s ou de munitions pour les ~s
танк	tank: Berlin's previous hesitance to send ~s	char (m) : envoyer/ livrer des ~s légers

5. Підтема «Військові операції / Military operations / Les opérations militaires»

<i>Українська</i>	<i>English</i>	<i>Le français</i>
атака	attack: Ukraine suffers from daily ~s and bombardment.	attaque (f) : les ~s russes sur les installations énergétiques ; s'attendre à une nouvelle ~ russe
бій	fighting: street ~ing as Russian troops attack Bakhmut	combat (m) : quitter les ~s
бойові дії	hostilities: civilians suffer renewed ~	hostilités (f, pl) : cesser toutes les ~
боротьба	fight: ~ against drones	lutte (f) : la ~ contre les drones
відкинути (супротивника)	repel: ~ an attack	repousser : ~ son adversaire
забезпечувати (зброєю, провізією)	supply: The German Chancellor is under pressure to ~ tanks to Ukraine.	approvisionner : ~ les troupes
відступати	retreat: Russian forces ~ as Ukraine takes key towns.	se retirer : ~ face aux avancées de Kiev
збивати	intercept: to ~ aircraft and incoming missiles; shoot down: Ukrainian air defenses ~ 13 Iranian-made Shahed drones.	abattre : ~ des missiles
збирати	amass: plans to ~ a 'million-strong army'	rassembler : ~ les ressources humaines et militaires

звільнення	liberation: Ukraine war must end with ~ of Crimea.	reprise (f) : la ~ de la totalité de la ville
контрнаступ	counteroffensive: kick off its much-anticipated ~ to take back the city	contre-offensive (f) : la ~ ukrainienne ; une ~ fulgurante
лінія зіткнення (фронту, оборони)	front line: threaten a major offensive across the war's ~s	ligne (f) : la ~ de contact entre les parties (de front, de défense)
маневр	maneuver: embrace West's '~ warfare'	manœuvre (f) : la portée des ~s
начальник (військовий)	military chief: ~s united in defending Bakhmut	chef (m) de guerre : devenir ~
рух	delivery: ~ of weapons and supplies for Russian troops	acheminement (m) : l'~ de troupes russes et d'équipement militaire
перегрупувати	regroup: The Ukrainian military says Russia appears to be ~ing for an offensive.	regrouper : ~ des brigades
перемир'я	armistice: declare a long ~ between Russia and Ukraine; truce: The 36-hour ~ declared by Russia came into effect at midday.	trêve (f) : annoncer une ~
поворот	turning point: a turning point in the war	tournant (m) : un ~ dans la guerre
припинення (вогню)	ceasefire: China calls for a ~ between Ukraine and Russia.	cessez-le-feu (m) : annoncer un ~
прорив	breakthrough: Ukraine makes ~ in south against Russia.	percée (f) : la ~ ukrainienne
просування	advance: Ukraine's troops have continued an ~.	avancée (f) : une ~ rapide
протистояти	resist: Melitopol residents ~ Russian occupation.	faire face : ~ à l'armée russe

стратегічний	strategic: Beijing-Moscow ~ partnership	stratégique : la situation ~ sur le terrain
тактичний	tactical: ~ situation	tactique : la situation ~ sur le terrain
штаб	General Staff of the Armed Forces: ~ of Ukraine	état-major (m): l'~ militaire

6. Підтема «Поразка / перемога // Defeat / victory // La défaite / la victoire»

<i>Українська</i>	<i>English</i>	<i>Le français</i>
відведення (військ)	withdrawal of troops: announce ~	retrait (m): présenter le ~ comme un geste de bonne volonté
відвойований	retaken: ~ territory	reconquis : une ville stratégique ~e
відновити	restore: to completely ~ Ukraine's sovereignty and territorial integrity	rétablir : ~ pleinement la souveraineté et l'intégrité territoriale
відступ	retreat: Russian ~ exposes military weaknesses.	retraite (f): abandonner armes et munitions dans la ~
витіснити	push/pull sb. out of: Ukraine ~es Russia out of Kherson.	chasser : ~ les Russes de la région
втрачати	lose: Is Russia ~ing the war with Ukraine?	perdre : ~ du terrain
дезертир	deserter: Ukraine will treat Russian ~s fairly.	déserteur (m): proposer une récompense financière aux ~s
залишити	leave: Hope returns to Kherson after Russian forces ~.	quitter : ~ les territoires occupés
здаватися (в полон)	surrender: Mr Zelensky appealed to Russians to run away or ~ once at the front.	se rendre : permettre aux soldats russes de ~ en échange de la vie sauve ; ~ volontairement
змусити	force: ~ the Russians to leave the city	forcer : ~ les troupes russes à se retirer

ініціатива	initiative: seize the ~	initiative (f) : avoir l'~
контрнаступ	counteroffensive: a rapid ~ in eastern Ukraine	contre-offensive (f) : lancer une ~
мирний план	peace plan: inside China's ~ for Ukraine	plan (m) de paix : apporter tout son soutien à la proposition ukrainienne de ~
переговори	negotiations: to enter into ~ immediately; show no interest in real ~	négociations (f, pl) : les perspectives de ~
перемога	victory: ~ is inevitable if allies keep promises.	victoire (f) : une grande ~ de l'armée ukrainienne
перемогти повернення (територій) поворот	win: ~ a war of attrition de-occupation: ~ of Crimea a turning point: represent ~	remporter : ~ la guerre récupération (f) : la ~ de tous les territoires tournant (m) : un ~ dans le conflit meurtrier
поразка	defeat: speed up Russia's ~	défaite (f) : reconnaître ouvertement une ~
прапор	flag: hang out the white ~	drapeau (m) : accrocher un ~ blanc sur le canon
припинити скласти (зброю)	cease: ~ firing lay down arms: We won't ~.	cesser : ~ les tirs déposer : ~ les armes
сторона конфлікту	side: neither ~	belligérant (m) : entre les deux ~s
успіх	success: Kyiv's ~s do not mean imminent victory.	succès (m) : les ~ militaires ukrainiens ; un ~ stratégique
утримувати	hold out: ~ the front line	tenir : ~ la ligne du front

Висновки

Укладений вокабуляр допоможе студентам краще зорієнтуватися в англомовній та франкомовній лексиці за темою «Війна Росії проти України», полегшить сприйняття іншомовного матеріалу при читанні, стане у нагоді при вдосконаленні умінь усного та писемного мовлення. Використання матеріалу вокабуляра на заняттях з англійської та/або французької мов, що керуватиметься викладачем за допомогою спеціальних завдань, дозволить студентам ефективніше засвоїти прийоми перекладу. Перспективи науково-практичних досліджень у напрямку теми статті ми вбачаємо у подальшому

впорядкуванні вокабуляру та дидактизації його змісту для розвитку іншомовних мовленнєвих компетенцій студентів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Kochan, I. (2017) Tematychni slovnyky v navchanni movy yak inozemnoyi [Thematic vocabularies in a foreign language teaching]. *Teoriya i praktyka vykladannia ukrayins'koyi movy yak inozemnoyi [Theory and practice of teaching Ukrainian as a foreign language]*, no 13, pp. 57-64. Retrieved from: <http://publications.lnu.edu.ua/collections/index.php/ukrinis/article/view/1976/2057> (accessed 10 March 2023).
2. NBCNEWS. (2023) Russia nears the capture of a strategic town at the heart of 'savage' fighting in eastern Ukraine. Retrieved from: <https://www.nbcnews.com/news/world/russia-capture-soledar-savage-fighting-bakhmut-eastern-ukraine-wagner-rcna65051> (accessed 15 March 2023).
3. NBCNEWS. (2023) Ukraine warns a new Russian offensive is imminent as troops amass on the border. Retrieved from: <https://www.nbcnews.com/news/world/ukraine-warns-russia-troops-imminent-offensive-feb-24-putin-invasion-rcna68751> (accessed 15 March 2023).
4. NBCNEWS. (2023) Putin's escalation in Ukraine doesn't mean the U.S. should follow suit. Retrieved from: <https://www.nbcnews.com/think/opinion/ukraine-russia-war-putin-nuclear-threat-cant-rattle-biden-rcna48837> (accessed 15 March 2023).
5. NBCNEWS. (2023) How Russia's invasion turned Ukrainian residents into resistance members. Retrieved from: <https://www.nbcnews.com/news/world/russia-ukraine-invasion-kherson-residents-resistance-partisan-rcna71209> (accessed 10 March 2023).
6. BBC. (2022) Ukraine in maps: Tracking the war with Russia. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-60506682> (accessed 10 March 2023).
7. BBC. (2023) Ukraine makes breakthrough in south against Russia. Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-63126156> (accessed 15 March 2023).
8. BBC. (2023) Ukraine weapons: What tanks and other equipment are the world giving? Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-europe-62002218> (accessed 15 March 2023).
9. BBC. (2022) Ukraine war: Why is control of Kherson so important? Retrieved from: <https://www.bbc.com/news/world-63511626> (accessed 10 March 2023).
10. TF1. (2023) Guerre en Ukraine : Emmanuel Macron en Allemagne pour évoquer les « moyens d'assurer la défaite de la Russie ». Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/guerre-ukraine-russie-emmanuel-macron-en-allempne-pour-evoquer-les-moyens-d-assurer-la-defaite-de-la-russie-2248438.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1676618607&fbclid=IwAR2EpN5OU5LCN1LRwO2O8wN0vKb2YRadke8iHeerERajlpA-4eWkStB7bWI#xtor=CS1-1-%5BEchobox%5D (accessed 5 March 2023).
11. TF1. (2023) Un éditorialiste pro-Poutine appelle Wagner à bombarder la France depuis l'Afrique. Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/video-guerre-ukraine-russie-un-editorialiste-pro-poutine-appelle-wagner-a-bombarder-la-france-depuis-l-afrique-2244818.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1673554644&fbclid=IwAR27oGKZPgujVIA1CwaJDCVmVY8LrMWm1noi31D-tpkEu-VJVc2ITcvj1C8#xtor=CS1-1-%5BEchobox%5D (accessed 5 March 2023).

12. TF1. (2023) En visite à Kiev, Sébastien Lecornu assure l'Ukraine du soutien militaire de Paris. Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/guerre-en-ukraine-russie-en-visite-a-kiev-le-ministre-de-la-defense-sebastien-lecornu-assure-du-soutien-militaire-de-paris-2243284.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1672250138&fbclid=IwAR0PLpChzGS4Tbh7QXiha-pIUPIsqy80OK5gYBLVGLOSsDg9TbJekVAYyKw#xtor=CS1-1-%5BEchobox%5D (accessed 10 March 2023).
13. TF1. (2023) Ukraine : le commandant en chef de l'armée ukrainienne s'attend à une nouvelle attaque sur Kiev en 2023. Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/guerre-ukraine-russie-poutine-zelensky-le-commandant-en-chef-de-l-armee-ukrainienne-s-attend-a-une-nouvelle-attaque-sur-kiev-en-2023-2242065.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1671142418&fbclid=IwAR0jkzqc_2xyYBypyFGTnvk2k1nQgcRntEypI_Jg0NHWjFZ-Wj-Zw6Wan4g#xtor=CS1-1-%5BEchobox%5D (accessed 10 March 2023).
14. TF1. (2023) Guerre en Ukraine : « Il faut répondre à ces destructions cyniques », assure Bruno Le Maire sur LCI. Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/video-guerre-ukraine-russie-il-faut-repondre-a-ces-destructions-cyniques-assure-bruno-le-maire-sur-lci-2241820.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1670997333&fbclid=IwAR1Y6G1JRhBhaTcuhS3jKT4lkX_vS_9hIUKtJ4iIZLvwFSLj3potovB0no#xtor=CS1-1-%5BEchobox%5D (accessed 10 March 2023).
15. TF1. (2023) Ukraine : ce qu'il faut attendre de la conférence prévue mardi à Paris. Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/guerre-ukraine-russie-ce-qu-il-faut-attendre-de-la-conference-prevue-mardi-13-decembre-2022-a-paris-autour-de-macron-et-zelensky-2241560.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1670793968&fbclid=IwAR33hv8PunfYKlhVEX_WYM8RFjOzkrCb1dV4gplG4cwfhhOj9zWU_8Jt6c0#xtor=CS1-1-%5BEchobox%5D (accessed 15 March 2023).
16. TF1. (2023) Poutine riposte : près de 80 missiles tirés sur l'Ukraine, Kiev attaqué. Retrieved from: https://www.tf1info.fr/international/guerre-ukraine-poutine-riposte-pres-de-80-missiles-tires-sur-l-ukraine-kiev-attaque-2234919.html?utm_medium=Social&utm_source=Facebook&Echobox=1665400166&fbclid=IwAR1QW8bOeF4yzc0K2JEXce0JaZo39XPQ9PXI9g-31Q32ERxUT2Dz4LEq2y0#xtor=CS5-111 (accessed 10 March 2023)